

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Bernhard Severin Ingemann

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Bernhard Severin Ingemann", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1862_1304-intro-shoot-idm89.pdf (tilgået 20. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Venskabet

Venskabet mellem Ingemann og Grundtvig strakte sig over 50 år. De traf hinanden første gang allerede i 1812 (1882, s. X og 90). Venskabet bevidnes bl.a. gennem deres brevveksling. Det første bevarede brev er fra juli 1821, hvori Ingemann takker for sit besøg hos Grundtvig og hans kone, der på dette tidspunkt boede på Præstø (Grundtvig & Ingemann 1882, s. 1).

Venskabet var ikke uden overensstemmelser, og på et enkelt punkt stod Ingemann og Grundtvig langt fra hinanden. Det var i spørgsmålet om kødets opstandelse. Grundtvig tog spørgsmålet op i et brev fra juni 1859. Han skrev:

siden du ikke blot har ytret Tvivl om et Led af den uforanderlige og urokkelige *kristne Grundlov*, men vist, som mig synes, en vis Modbydelighed for "*Kjødets Opstandelse*", saa er vi, trods al anden Enighed om kristelige Anskuelse og Lærdomme, grunduenige om den kristne Tro (Grundtvig & Ingemann 1882, s. 327).

Han håbede, at der lå en misforståelse bag Ingemanns forbehold og bad derfor i samme brev om ikke at tage det ilde op, at han "ved given Lejlighed skrev til min gamle Ven, hvad jeg som Ordets Tjener maa sige alle mine Tilhørere" (Grundtvig & Ingemann 1882, s. 328). Om Ingemann svarede på Grundtvigs brev vides ikke, siden dette brev er det sidste, der er bevaret i korrespondancen mellem de to. Uenigheden har dog ikke på dette tidspunkt udgjort nogen alvorlig trussel mod venskabet.

Ingemann undgik bevidst at berøre emnet for deres uenighed over for Grundtvig, men til andre berettede han gerne om deres teologiske uoverensstemmelser. Da han skrev digtet "Til Nicolai Frederik Severin Grundtvig" (1861) i anledning af Grundtvigs 50-års jubilæum som præst, skrev Ingemann som "Ikke-Grundtvigianer" (Andersen & Ingemann 1997, bind 2, s. 514). Han deltog heller ikke i jubilæumsfesten for Grundtvig, da han fandt, at den "havde altfor udelukkende Præg af hans Disciples teologiske og kirkelige Parti-Anskuelse" (1997, bind 2, s. 519).

At Ingemann havde betænkeligheder ved dogmet om kødets opstandelse, gav han meget klart udtryk for i et brev til Ingeborg Christiane von Rosenørn fra september 1855:

Min Opfattelse af Opstandelseslæren og min Opposition mod alt, hvad der lugter af Liig, i Aandernes Verden [...] vil sagtens ikke finde Medhold hos nogle af mine forresten gode Venner i den Kirke, jeg ogsaa bekjender mig til, men som jeg troer der er et Par skumle Kroge i, som høilig trænge til at renses og klares (Ingemann & Rosenørn 1881, s. 93).

Det er ikke sikkert, at Grundtvig havde kaldt Ingemann for sin eneste ven blandt Nordens digtere (strofe 1), hvis han havde været bekendt med en så utvetydig afvisning af dogmet om kødet opstandelse.